

Particularitzem lo que se sap de Tossa pels historiadors. El *Promontorium Celebanticum* o *Lunarium* d'Aviè. que historiadors i geògrafs antics i moderns fan constar en les seves cartes geogràfiques l'actual cap de Tossa, avui, com vaig dir l'altre dia, ja està descartat (stns cap raó de força) amb altres promontoris de la costa.

En Pella i Fargas, en la seva *Historia del Ampurdán*. 1889, diu: ... «Trobades en els fonaments de la vila més antiga de Tossa, va sortir alguna moneda i algú miserable troç de ceràmica o estranyes línies de velles parets per on s'alcança una comprovació llunyana de lo que fou la costa empurdanèsa en el període de la civilització de grecs i romans».

L'Enric Claudi Girbal, en la seva *Memoria de Tossa*, imprès l'any 1884, diu: «Que no és fàcil averiguar l'origen de la vila de Tossa encara quo no creu que no hi ha cap dubte que sa existència es remonta a una respectable sèrie de segles, no creient aventurat suposar allí, quan menys, població a l'època romana, segons donen motiu per a creure ho aixís els restes de ceràmica i monedes, d'aquells temps i anteriors, trobats en ella i entorns».

D'aquests dos historiadors, em consta que han estan en aquesta vila alguns anys abans dels seus treballs per recollir dades essent el seu radi d'investigació l'antiga vila vella on es pot dir que no hi queda rastre de res de l'època a que es refereixen, i probablement en trobarien molt poques per la vaguetat en que les exposen, li dono tots aquests detalls per estar agotades les edicions a que me refereixo Jo mateix vaig llegir-los quan tenia molt adelantats els treballs dels meus descobriments animant-me a continuar-los amb més fe que mai. Això és tot lo que he trobat referent a l'història de Tossa, i prego que si algun llegidor d'aquestes notes, més afortunat que jo, en sap quelcom de més, li agrairia m'ho comunicés, per lo que li avanço grans marçès.

La tasca és una mica llarga i un altre dia li donaré detalls dels meus descobriments, els quals afirmen d'una manera clara i radical les suposicions que tenien els historiadors aludits; donant me per ben empleats els treballs i sacrificis fets per honrar la seva memòria com a petit homenatge, de poc valor si vostè vol per la meua insignificantió, però amb l'entusiasme més gran per aquests homes, que